

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 02.05.2017

Dykkar ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (oppgje ved svar):
2016/1304

Saksbehandlar:
Johan Danielsen

Avgjerd i klagesak - klage på løyve til utsetting av fjelledelgran i Kristiansand kommune

Vi viser til klage frå Naturvernforbundet, SABIMA og WWF Norge på Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agders vedtak av 10.05.2016. Klagesaka ble sendt til direktoratet frå Fylkesmannen i brev av 09.05.2016.

Sakas bakgrunn

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder ga i vedtak av 10.05.2016 Kristin Nygaard løyve til utsetting av 400 planter av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) til pyntegrøntproduksjon på 1 da innmarksbeite på gnr./bnr. 111/10 i Kristiansand kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Naturvernforbundet, SABIMA og WWF Norge (klager) varsla klaga i brev av 06.06.2016. Fylkesmannen endra ikkje vedtaket sitt, og sendte klagesaken til endelig avgjerd hos Miljødirektoratet.

Klagars merknader

Klager grunngev klagen slik:

- Utplantingsområdet er så dårleg kartlagt at ein ikkje kan vera sikker på at det ikkje er viktige naturverdiar der.
- Vurdering frå Artsdatabanken kan vere feil, arten produserer spiredyktige frø i Danmark og dei meiner å kunne dokumentera at arten produserer spiredyktige frø i Norge (Tingvold på Nord-Møre).
- Det må leggst til grunn at arten kan produsere spiredyktige frø før trea vert 20 år eller 4 meter høge.

Fylkesmannen sine vurderingar

Fylkesmannen har i sitt vedtak av 10.05.2016 vurdert søknaden etter prinsippa i naturmangfaldlova. Vilråa for klage er oppfylt både i forhold til klageinteresse og tidsfrist.

Fylkesmannen gjer i brev med løyve til utsetting greie for disse naturverdiane kring utsettingsområdet:

- Østerbekken, bekkekløft og bergvegg 20 m, viktig naturtype.
- Knarrestadbekken, bekkekløft og bergvegg 200 m, viktig naturtype.
- Buiestadbekken, bekkekløft og bergvegg 315 m, viktig naturtype.
- Prestebekken, bekkekløft og bergvegg 700 m, viktig naturtype.
- Kålebekk, bekkekløft og bergvegg 735 m, viktig naturtype.
- Naglespinner, nær trua raudlisteart 580 m.
- *Chinodes ignorantella*, nær trua raudlisteart 580 m.
- Svart algesekkspinner, nær trua raudlisteart 580 m.
- Lindesmalmott, nær trua raudlisteart 580 m.
- Seljehvitkjuke, nær trua raudlisteart 580 m.

- Villkornell, nær trua raudlisteart 920 m.
- Tveitevann, naturreservat 1000 m.

Fylkesmannen viser til at ei omfattande detaljert undersøking slik klagar bed om ikkje let seg gjere innanfor rimelege økonomiske rammer og viser til at område nær utplantingsområdet alt er kartlagt. Dette er grunnlag for å utøve godt nok skjønn.

Fylkesmannen legg vurderinga frå Artsdatabanken til grunn for når det gjeld fare for frøspreiing. Det er i løyve til utsetting av fjelledelgran sett vilkår om at trea skal hoggast seinast før dei er 25 år eller før dei sett kongler.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (forskriften) er å hindre at utsetting av utanlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 1. Etter til § 5 er det krav om løyve til utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål. Vurdering av løyve til utsetting, skal vege omsynet til uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 7 første ledd og andre viktige samfunnsinteresser, jf. naturmangfaldlova (nml.) § 14. Prinsippa i naturmangfaldlova nml. § 8 til 12 leggst til grunn som retningslinjer for vurderinga, jf. nml. § 7.

Kunnskap om fjelledelgran

I Artsdatabankens *Fremmede arter i Norge - med norsk svarteliste 2012*, er fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) plassert i låg risiko (LO).

Fjelledelgran veks naturleg i fjellområda i Nord-Amerika (Rocky Mountains - Alaska). Den er hardfør, toler skygge og trivs på god jord med rikelig frisk fuktighet, men veks og i mindre næringsrikt jord (Børset 1985). Den finns i liten grad i Norge, dekkar om lag 2 km² skogareal. Under våre forhold settar fjelledelgran frø frå 30-40 års alder. Det er liten spreiding rundt plantefelt, og beiting av hjortedyr på forynginga kan forklar noko. I høgtliggande skogsområder i Oppland (Hirkjølen) er det likevel vist noko spreiding som er forventa å gi opphav til nye frøtre (Østraat 1999). Arten er langlevd og har noko spreiding. Den er derfor i kategorien låg risiko, og samla er det liten grunn til å tro at fjelledelgran representerer økologisk risiko.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet legg vekt på disse forholda:

- Utplanting av fjelledelgran skjer med formål å dyrke pyntegrønt og det er gjeve løyve til å plante nordmannsedelgran på same området til juletreproduksjon.
- Fjelledelgran kan spreie seg til kringliggande natur.
- Sjølv området er ikkje kartlagt, men nærliggjande område er godt kartlagt.

Det er ikkje kartlagt viktige naturtypar eller raudlista arter i utsettingsområdet. Sjølv om utsetjingsområdet kunne vore betre kartlagd finn vi at er det tilstrekkeleg kunnskap om området. Naturmangfaldlova § 8, seier at kunnskapsgrunnlaget skal vere tilpassa sakas karakter. Vi finn difor ikkje å legge vekt på føre-var prinsippet i denne saka, jf. nml. § 9.

Pyntegrøntproduksjon skil seg frå juletreproduksjon ettersom trea ikkje fellast men at greiner høystast. Normalt vil ein da måtte handsame søknad om produksjon av pyntegrønt på same måte som utsetting av utanlandske treslag til skogproduksjon ettersom levetida opnar for konglesetting og produksjon av frø. I forhold til fare for spreiding av frø frå pyntegrøntfelt, legg vi i denne saka til grunn at Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder har gitt utsettingsløyve med vilkår om at fjelledelgrana skal fellast før den set kongler og frøer seg. Etter ei samla vurdering støttar vi Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder si avgjerd om å gje løyve til utsetting av fjelledelgran på arealet det er søkt om dette på.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettheld Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder sitt vedtak av 02.10.2015, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Kristin Nygaard får løyve til utsetting av 400 planter av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) til pyntegrøntproduksjon på 1 da innmarksbeite på gnr./bnr.

111/10 i Kristiansand kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7. Vilråa sett av fylkesmannen i løyve dagsett 10.05.2016 gjeld. Miljødirektoratets vedtak er endelig og kan ikkje klages vidare, jf. forvaltningslova § 28 tredje ledd.

Helsing
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - vel digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Kristiansand kommune	Postboks 417	4604	Kristiansand S
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	Bergen
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	Drammen
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	Moss
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	Lillehammer
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte- Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Finnmark / Finnmarkku Fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Kristin Nygaard	Moneslia 2A	4513	MANDAL